

Ísland vil hava greið boð um kavbátaferðslu

— Ísland tekur undir við norska kravinum um skjót o rött boð úr Sovjett, tá óhapp henda um borð kjarnorkukavbátum.

Føroyar og Danmark hava ikki latið við seg komið

Íslenska ríkisstjórnin stúrir nú fyrri álvarsligum avleiðingum av stóru kavbátaferðsluni í Norðuratlantshavi. Talan er um kjarnorkukavbátar og í seinastuni eru komnar fram stóðugt fleiri upplýsingar um óhapp og vanlukkur,

serliga hjá sovjettiska flotanum.

Íslenski uttanríkisráðharrin, Jón Baldvin Hannibalsson, kallaði fyrr í summar øll hesi óhapp eina tíðarstillaða bombu. Hann segir, at Íslendingar eiga, saman við Noregi, at

gera vart við seg. Ísland og Noregur eiga at krevja Sovjettssamveldið eftirtøknilgum upplýsingum um tey nógvu óhappini hjá sovjettiskum kavbátum.

Norðmenn hava oftari enn eina ferð undrast á og funnist

Hvønn einasta ársins dag eru nógvir kjarnorkuríknir og -vápnadrir kavbátar í havinum uttan um Føroyar.

Ein vanlukka um borð á einum slíkum báti kann eisini gerast ein vanlukka fyrri Føroyar. Til dømis hevur ongin hug at keypa fisk, sum er veiddur í geisla-virknum sjógvi.

Hottanin er ikki vordin minni, nú tíðindi úr Sovjett vilja vera við, at viðlíkahaldið á sovjettiskum kavbátum er so sum so og manningarnar hava ikki altíð nóg stóra vitan um alla útgæðina

at Sovjettssamveldinum, tí tað ikki altíð er eitt boð frá, tá óhappini henda. Viðhvørt kemur ongin fráboðan og aðra tíðir eru upplýsingarnar misvísandi.

Kavbátar hjá Nato-landunum eru eisini í Norðuratlantshavi. Nógvir kavbátar, bæði úr vesturheiminum og úr Sovjett, hava kjarnorkuvápn umborð. Og nógvir eru kjarnorkuríknir. Í Íslandi og í Noregi, ikki minst í Norðurnoregi, tí har sigla sovjettisk kavbátarnir framvið, tá teir koma úr herflotahavnini á Kolahálfvøynni og, tá teir eru

á veg heimaftur, verður øll henda kavbátaferðslan mett sum ein álvarslig hóttan. Ikki er tó frætt um, at Danmark, sum hevur uttanríkismál um hendi fyrri Føroyar, hevur latið við seg komið í hesum máli.

Málið er ikki á skránni hjá norðurlendskum samstarvsráðharrunum, sum hava fund í Havn mánadagin.

Nógvi óhapp

Í sovjettiska Norðurlotanum eru 165 kavbátar og tað er júst í hesum flota, álvarsligastu óhappini henda, vítað er um.

31. desember 1961 gjørdi eitt brek í einum kjarnorkuríkum sovjettiskum kavbáti, sum var á veg úr Onglandi til Kolahálfvøynna, at fleiri í manningini gjørdust geisla-víknir.

6. januar 1962 noyðdist ein vesturlendskur kavbátur upp eftir eina sovjettiska kjarnorkuoyndarsprenging í Bar-entshavinum.

Kavbáturin var staddur einans 140 km. frá sprengingini.

1966 Fleiri mans doyðu, tá eitt óhapp hendi um borð á

einum kjarnorkuríkum kavbáti við Polyarny á Kolahálfvøynni.

1967/68 kom eldur í sovjettiskan kjarnorkukavbát við Norðpólni. Nógvir mans doyðu, men kavbáturin klárði sjálvtur at sigla í havn.

25. desember 1967 hendi álvarsligt óhapp um borð á amerikanskum kavbáti undir venjing í Norðuratlantshavi. Kavbáturin hevði kjarnorkuvápn.

Myndugleikar í USA hava ongantíð viljað víttátt ella avssannað tilburðin.

1968 sákk sovjettiskur kavbátur við Sverdmorsk. Hann varð tikin upp aftur.

18. mars 1968 sigldi amerikanski kavbáturin Theodore Roosevelt á havbotnin við Skotland. Báturin var kjarnorkuríknir og hevði kjarnorkuvápn.

19. oktober 1968 fekk bretskur kjarnorkuríknir kavbátur skaða undir venjing í Norðuratlantshavinum.

14. november 1969 rendu sovjettiskur og amerikanskur kavbátur saman við innsiglingina til Hvítahávið.

Framhald á síðu 5

Grimdarregn

Grimdarregn og onki summár.

Summarið 1989 man eitt vera eitt tað vánaligasta í Føroyum í mong ár, í øllum førum summastaðni í landinum. Í Havn, har tey flestu vilja vera, hevur verið mjørki og vátveður.

Mikudagin, tá myndin er tikin, var serliga vátt. Frá klokkan seks á morgni til klokkan seks um kvølið máldi Telgrafstaðin 51,7 mm avfall, 27,5 mm fyrri dagurða og 24,2 eftir dagurða. Hetta

er rættliga nógvi, tí avfallið fyrri allan august mánað plagar at ligga um 100 mm.

Í gjáramorgunin, millum kl. 00.00 og 06.00, vóru 15 mm í regnglasinum hjá Telegrafstaðini.

Tá tað regnar so illa, klára frárenslini ikki altíð at taka móti øllum vatninum og so fer tað aðra leiðir. Tað hendir eisini, at frárenslis typpast og tá kunnu skaðar henda í kjallarum til dømis.

Og tað er ikki nógvi stór

grind, sum kann haldast til í Sandágerði, nú áin er farin við hávum sandinum.

Men tey, sum fiska laks og sil, láta væl at og siga frá góðum fongi. Hesir báðir vóru við tráduni í Sandágerði fyrrapartin í gjár.

hd

